

Målnummer: Ö1279-96 **Avdelning:** 4
Avgörandedatum: 1997-03-20
Rubrik: Editions föreläggande mot bank.
Lagrum: • 38 kap. 2 § andra stycket rättegångsbalken
 • 1 kap. 10 § bankrörelselagen (1987:617)
Rättsfall:

REFERAT

I mål mellan Svenska Handelsbanken och L.S. angående fordran på grund av borgen bestred L.S. under förberedelsen vid tingsrätten i första hand helt bankens yrkande om betalning och begärde i andra hand att betalningsskyldigheten skulle jämkas med stöd av 36 § avtalslagen.

Som grund för sitt bestridande gjorde L.S. i första hand gällande att den huvudfordran för vilken han tecknat begränsad borgen var ogiltig, till följd varav bankens påstådda borgensfordran mot honom heller inte kunde göras gällande. Som grund för sitt jämkningsyrkande anförde L.S. bl.a. att banken brustit i sin kreditprövning vad avser gäldenärsbolagets återbetalningsförmåga och tillade att eftersom det rört sig om ett nyetablerat aktiebolag borde banken ha gjort en noggrann kreditundersökning av T.B. i dennes egenskap av bolagets ägare och den som skulle driva rörelsen.

Under påståendet bl.a. att banken inte hade företagit en riktig kreditprövning av vare sig kredittagaren eller borgensmannen T.B., att låntagaren på goda grunder ej kunde förväntas fullgöra låneförbindelsen, att säkerheten för lånet ej kunde anses betryggande och att kredittagaren under kredittiden haft svårigheter att erlagga amorteringar och räntebetalningar hemställde L.S. att tingsrätten skulle förelägga banken att utge

1. Alla handlingar till dokumentation av

a) kreditupplysningar som ingick i bankens utredning av frågorna huruvida låntagarens återbetalningsförmåga var god samt huruvida säkerheten var betryggande;

b) upplysningar om sin privata ekonomi och sitt enskilda bolags ekonomi som T.B. lämnat till banken.

2. Övriga handlingar som ingick i bankens utredning huruvida låntagarens återbetalningsförmåga var god.

3. Övriga handlingar som ingick i bankens utredning huruvida betryggande säkerhet ställts för krediten.

4. De handlingar och av banken förda noteringar som rörde kredittagarens amorteringar och erläggande av ränta.

5. All korrespondens mellan banken och A-Cykel/T.B. sedan maj 1993.

Banken bestred L.S:s yrkande om editionsföreläggande.

Mölnåls tingsrätt (1996-06-12, rådmannen Anders Gustafson) biföll L.S:s yrkande på så sätt att tingsrätten förpliktade banken att till tingsrätten inge

bestyrkta kopior av vissa i beslutet närmare angivna handlingar.

I beslutet anförde tingsrätten:

Tingsrätten finner att de handlingar som omfattas av L.S:s yrkande om editionsföreläggande för banken i allt väsentligt kan antas äga betydelse som bevis i målet. Tingsrätten finner vidare att de aktuella handlingarna inte omfattas av banksekretess på sätt som banken påstått. På grund av det anförda bifalles L.S:s yrkande på så sätt att tingsrätten förpliktar banken att senast den 10 juli 1996 till tingsrätten inge bestyrkta kopior i två exemplar av följande handlingar:

1. De handlingar som ingått i bankens utredning om kredittagarens återbetalningsförmåga för krediten med bankens skuldebrevsnummer 476 009 707 samt i bankens utredning om säkerheten för krediten.
2. De handlingar som T.B. lämnat till banken om sin privata ekonomi och sin enskilda firmas ekonomi.
3. De handlingar med bankens noteringar angående kredittagarens amorteringar och erläggande av ränta.
4. All korrespondens mellan banken och A-Cykel Aktiebolag eller T.B. som rör den aktuella krediten och de säkerheter som ställts för den.

Editionsplikten omfattar dock inte minnesanteckningar som bankens handläggare upprättat uteslutande för personligt eget bruk.

Banken överklagade beslutet och yrkade att L.S:s yrkande om editionsföreläggande skulle ogillas.

L.S. bestred ändring.

Som grund för sitt yrkande anförde banken att de handlingar som L.S. begärt utlämnade omfattas av banksekretess, att handlingarna inte har betydelse som bevisning i målet, att handlingarna inte är så angivna att identifikationskravet är uppfyllt samt att de åberopade handlingarna inte kan ges ut på grund av risk för att affärshemligheter yppas.

L.S. anförde bl.a. följande: Bankens påstående om att handlingarna inte kan ges ut på grund av risk för yppande av affärshemlighet är en ny omständighet som inte får åberopas i hovrätten. Identifikationskravet är uppfyllt genom att bevismatet för varje handling ytterst noggrant är angivet. Om hovrätten finner att ytterligare precisering behövs hemställer L.S. att editionsförhör skall hållas med bankkontorets direktör U.H. till utrönande av vilka enskilda handlingar som förvaras av banken.

Hovrätten för Västra Sverige (1997-03-20, hovrättsråden Per Westerling, Thomas Rosendahl, referent, och Pär Zelano) ändrade tingsrättens beslut endast på så sätt att tiden för handlingarnas ingivande till tingsrätten utsträcktes till en månad från dagen för hovrättens beslut.

I skälen för beslutet anförde hovrätten:

Den av L.S. åberopade bestämmelsen i 50 kap. 25 § tredje stycket rättegångsbalken angående inskränkning för part att i hovrätten åberopa ny omständighet eller ny bevisning till stöd för sin talan äger tillämpning enbart i tvistemål och gäller sålunda inte beträffande det nu aktuella målet för vilket förfarandet regleras enligt bestämmelserna i 52 kap. samma balk. Hovrätten har därför att pröva bankens invändningar mot yrkandet om editionsföreläggande även då det gäller påståendet om affärshemlighet.

Enligt 1 kap. 10 § bankrörelselagen får enskildas förhållanden till bank inte

obehörigen röjas. Regeln omfattar både tystnadsplikt för personalen och sekretess för handlingar. De handlingar vilka L.S. begärt att banken skall tillhandahålla honom omfattas av banksekretess. Ett röjande av en uppgift kan emellertid inte anses obehörigt om den som lämnar uppgiften är skyldig att göra det på grund av vittnesplikt. I fråga om utlämnande av skriftliga handlingar är banksekretessen på motsvarande sätt som när det gäller vittnesplikten underordnad rättegångsbalkens regler om editionsplikt. Bankpersonal tillhör inte de yrkeskategorier som enligt 36 kap. 5 § resp. 38 kap. 2 § andra stycket rättegångsbalken är undantagna från vittnes- resp. editionsplikt. Undantag föreligger även i fråga om uppenbarande av yrkeshemlighet, om ej synnerlig anledning förekommer. Begreppet yrkeshemlighet omfattar i princip fabrikationssätt, anordning, affärsförhållande eller annat, som kan anses såsom något för ett visst affärsföretag egenartat och beträffande vilket innehavaren har ett skäligt anspråk att det inte uppenbaras. Banken har inte anfört någon omständighet som talar för att ett utlämnande av handlingarna skulle innebära risk för att yrkeshemligheter yppas. Banksekretessen utgör således inget hinder mot att handlingarna utlämnas. Editionsyrkandet har begränsats till att avse handlingar som omfattas av ett med tillräcklig noggrannhet angivet bevistema. Handlingarna kan såsom tingsrätten funnit antas ha betydelse som bevis i målet. På grund av det anförda kan bankens överklagande inte bifallas. Den tid inom vilken banken skall förete handlingarna skall dock utsträckas till en månad efter hovrättens beslut.

Målnummer Ö 1279/96

Sökord: Editions föreläggande; Banksekretess

Litteratur: Nial, Banksekretessen, 5 uppl., 1987; Heuman, Editions förelägganden i civilprocesser och skiljetvister, i Juridisk tidskrift 1989/90, s. 3 ff.
